

Technologie en humor in de les

Geschiedenisleraar van het jaar zoekt aansluiting bij leefwereld leerlingen

'Hij heeft het 'm geflikt: Tom de Kruif is de beste geschiedenisleraar van dit jaar' kopte Omroep West eind oktober vol trots over deze 29-jarige docent van het Rijnlands Lyceum Sassenheim. Het is niet eerder voorgekomen dat zo'n jonge leraar er met deze felbegeerde titel, een initiatief van het Rijksmuseum, de NTR en het Nationaal Archief, vandoor gaat.

Jørgen Hofmans is zelfstandig schrijver voor diverse educatieve instellingen en uitgeverijen.

Op de dag dat de winnaar bekend werd gemaakt, was ik met name zenuwachtig voor al die leerlingen die voor de bekendmaking van de winnaar speciaal voor mij naar Amsterdam waren afgereisd,' vertelt Tom. 'Mijn leerlingen hebben me voor deze wedstrijd aangemeld en ik voel me nog altijd vereerd dat zij dit hebben gedaan. Dus eenmaal op dat podium in het Rijksmuseum wilde ik winnen... vooral voor hen, zodat zij niet teleurgesteld zouden zijn. Tijdens het voorlezen van het juryrapport dacht ik al dat het over mij ging. Maar als je dan als winnaar je naam door de zaal hoort, ben je tóch verrast. Ik ben een verschrikkelijk blij mens. Wat een eer! Het is fijn om te weten dat anderen mijn lessen waarderen en ik vind het fantastisch dat ik nu als ambassadeur mijn vak mag vertegenwoordigen. Ik zal als ambassadeur in lezingen en interviews altijd duidelijk maken hoe mooi en belangrijk het vak geschiedenis is.'

Leren van onze fouten

Op de vraag wat de essentie van goed geschiedenisonderwijs is, hoeft Tom niet lang na te denken. 'Het zit 'm in meerdere dingen, maar ik zal het kort houden. Ik hoop dat leerlingen door mijn lessen beter begrijpen waar we vandaan komen. Het is natuurlijk cruciaal om veel

belevingswereld. Bijvoorbeeld door de inzet van games. Leerlingen leven met games dus waarom ze niet gebruiken? Zonde om dat niet te doen! Wat ik ook doe: mobieltjes in de les inzetten. Dat geeft zoveel mogelijkheden. En we spelen bijvoorbeeld een congres. Dan krijgt iedereen een rol met een omschrijving. Heel erg leerzaam. Kortom, allemaal verschillende werkvormen, in combinatie met het gebruik van technologie én met humor – ook heel belangrijk.

Als het je als docent lukt aan te sluiten bij de leefwereld van deze leerlingen en een parallel weet te trekken naar vroeger, dan bereik je veel bij de leerlingen en wordt geschiedenis niet gezien als iets stoffigs maar juist als iets van nu. Geschiedenis gaat over nu. Kijk naar de maatschappelijke discussies over slavernij of de politieke vraagstukken over Rusland en Trump. Deze actualiteiten integreer ik zoveel mogelijk in mijn lessen en ik koppel ze aan gebeurtenissen van vroeger, zodat leerlingen de parallellen kunnen zien. De maatschappelijke discussies zijn vaak ongenueanceerd en gevoelige snaren worden geraakt. Daar houd ik zeker rekening mee in mijn les, maar ik laat me er niet door leiden, want ik vind het als historicus mijn plicht om me aan de historische feiten te houden en nuances op te zoeken. In het publieke debat verdwijnen die nuances. Er wordt vaak maar wat geroepen. Daar verzet ik me tegen en ik hoop van harte dat ik mijn leerlingen op dit terrein iets mee kan geven. Geen geroeptoeter dus.

Vroeger had ik een geschiedenisleraar die goed kon vertellen. Ik luisterde geboeid, maar als ik om me heen keek, zag ik dat de helft van mijn klasgenoten afhaakten. Je zal me nu als leraar dan ook vrijwel nooit een lesuur vol zien praten. Zonde van de tijd.'

Vertrouwen en vrijheid

'Als je je lessen interactief maakt en verschillende werkvormen toepast, kost dat wel veel tijd. Op deze school is het daarom fijn dat je binnen een

'Je zal me als leraar vrijwel nooit een lesuur vol zien praten. Zonde van de tijd'

aandacht te hebben voor de grote fouten in onze geschiedenis, waarbij het belangrijk is leerlingen te laten ontdekken dat de geschiedenis zich vaak herhaalt. We leren maar moeilijk van onze fouten. Helaas. Wat ook belangrijk is: leerlingen moeten geschiedenis leuk en interessant vinden, want dan gaan ze vanzelf de relevantie van het vak zien. Ik pas daarom veel verschillende werkvormen toe en ik sluit zoveel mogelijk aan op hun

sectie intensief met collega's werkt. Dan kun je werk verdelen. We hebben een gezamenlijk kantoor en dus zien we elkaar vaak. Daardoor weet je precies wat er binnen de school speelt en zit niemand op een eiland. Zo hebben we het samen voor elkaar gekregen om, uit onvrede met de methode voor de bovenbouw, zelf readers te maken. En we testen samen nieuwe dingen uit, zoals geschiedenisreizen of nieuwe games. We geven elkaar feedback en we helpen elkaar. Zo blijft iedereen enthousiast en houd je elkaar scherp. Het ministerie en de inspectie zou ons, als geschiedenisdocenten, wat dat betreft wat meer vertrouwen moeten geven. Meer vrijheid ook. Ik bedoel daarmee dat ik nu te weinig tijd en ook te weinig vertrouwen krijg voor wat ik zou willen doen. Ik moet, in relatief korte tijd, vrij veel onderwerpen behandelen en veel toetsen afnemen waardoor er weinig tijd overblijft voor verdieping en leuke werkvormen. De werkdruk kan omlaag door ons zelf de besluiten te laten nemen over relevante inhoud en de invulling van ons vak. Geef ons dus gewoon wat meer vertrouwen, dan is daar geen cent extra voor nodig. Ik ben nu Geschiedenisleraar van het jaar. Ik heb

al mooie dingen mogen meemaken en er wachten nog bijzondere evenementen. Zo mag ik een dag naar OC en W en dan kan ik melden hoe ik erover denk. Met een oud-geschiedenisleraar als minister moet dat lukken. Over een jaar is mijn missie als ambassadeur geslaagd als ik mijn visie voor het voetlicht heb kunnen brengen en het draagvlak voor het vak in het maatschappelijk debat heb helpen vergroten. Verder hoop ik heel erg dat ik door mijn lezingen en interviews andere geschiedenisdocenten heb weten te enthousiasmeren aan de gang te gaan met alternatieve werkvormen. Hiermee wil ik niet zeggen dat veel collega's het fout doen, maar er zijn tegenwoordig zulke fantastische mogelijkheden dat ik zeg: Gebruik technologie!' ■

Onder: Tom de Kruif is Geschiedenisleraar van het jaar.
Foto: Wim Kluvers.

Leraar aanmelden

Werkt er op uw school een geschiedenisleraar die de prijs in 2018 verdient? Meld hem of haar aan vóór 25 maart! Kijk op rijksmuseum.nl/geschiedenisleraar.

